

TỔNG QUAN

Thị trường bảo hiểm toàn cầu 2005

Vài nét về tình hình kinh tế thế giới 2005

Trong năm 2005 GDP của nền kinh tế thế giới tăng 3,4% (sau khi đã trừ đi tỷ lệ lạm phát) với giá trị đạt 44.453 tỷ USD. Tốc độ tăng trưởng này có chậm hơn so với năm trước do ảnh hưởng của giá dầu tăng cao. Nền kinh tế Nhật Bản tiếp tục hồi phục sau một thời gian suy thoái kéo dài, tuy nhiên, tăng trưởng GDP trong năm 2005 chỉ nhỉnh hơn 0,5% so với trung bình 10 năm trước đó. Ở các khu vực khác ngoại trừ Tây Âu và châu Đại Dương tình hình cũng tương tự như thế. Khu vực Đông và Nam châu Á có tốc độ tăng trưởng cao nhất trên thế giới và đóng góp mạnh mẽ vào sự tăng trưởng của nhóm các nước đang phát triển.

Mặc dù giá các sản phẩm có nguồn gốc từ dầu lửa tăng cao song lạm phát ở các nước công nghiệp phát triển vẫn ở mức thấp. Một số nước đang phát triển như Ấn Độ, Hàn Quốc và Mexico đã kiềm chế được lạm phát trong năm 2005, tuy nhiên một số nước khác như Brazil, Nam Phi, Indonesia, Nga lại có mức lạm phát khá cao.

Lãi suất cho vay dài hạn hầu như chỉ biến động rất ít trong năm 2005 và vẫn ở mức thấp. Tình hình này có ảnh hưởng tích cực đến thị trường chứng khoán, bất động sản và ngành công nghiệp xây dựng.

Thị trường bảo hiểm thế giới 2005

Tổng phí bảo hiểm toàn thế giới năm 2005 đạt 3.426 tỷ USD, chiếm 7,7% GDP của toàn thế giới. Trong đó doanh thu phí bảo

hiểm nhân thọ là 1.974 tỷ USD và bảo hiểm phi nhân thọ là 1.452 tỷ USD. Như vậy doanh thu phí bảo hiểm nhân thọ tăng 3,9% so với năm 2004 trong khi bảo hiểm phi nhân thọ chỉ tăng 0,6%.

Các nước công nghiệp phát triển chiếm 4/5 tổng phí bảo hiểm của toàn thế giới, khoảng 2.999 tỷ USD, song tốc độ tăng trưởng trong năm chỉ đạt 1,9%. Các nước đang phát triển có doanh thu phí chỉ đạt 427 tỷ USD nhưng tốc độ tăng trưởng đạt 6,9%. Riêng khu vực Đông và Nam Á có tốc độ tăng trưởng lên tới 9,5%.

Tỷ trọng doanh thu phí bảo hiểm trên GDP ở các nước công nghiệp phát triển là 9%, khu vực Trung Đông là 1,4% và châu Á là 5%.

Bảo hiểm nhân thọ tăng trưởng nhờ nhu cầu bảo hiểm hưu trí

Tại châu Âu, xu hướng tăng cao tuổi thọ và chuyển đổi từ chế độ hưu trí do nhà nước bảo trợ sang chế độ hưu trí tự nguyện là động lực chính cho sự tăng trưởng của bảo hiểm nhân thọ. Số lượng các hợp đồng niên kim bán ra tăng đáng kể so với những năm trước. Các công ty bảo hiểm nhân thọ cũng được lợi từ sự tăng trưởng của thị trường chứng khoán, làm tăng lượng bán ra các hợp đồng bảo hiểm nhân thọ liên kết đơn vị. Tình hình lợi nhuận và tài chính của các công ty bảo hiểm nhân thọ đều được cải thiện đáng kể.

Tuy nhiên, tình hình ở thị trường Mỹ lại khác, những thay đổi về môi trường pháp lý, thuế và thị trường tài chính đã làm ảnh

hưởng đến thị trường bảo hiểm nhân thọ lớn nhất thế giới này. Mặc dù nhu cầu về bảo hiểm nhân thọ vẫn cao, song lãi suất cho vay ngắn hạn tăng cao và sự giảm sút của thị trường chứng khoán đã khiến cho doanh thu phí hầu như không tăng trong năm 2005.

ở các nước đang phát triển, bảo hiểm nhân thọ tăng trưởng chủ yếu nhờ vào thu nhập cao của dân số tương đối trẻ và có nhu cầu tiết kiệm để dành cho khi về già. Tuy nhiên, tăng trưởng trong năm 2005 ở một số khu vực vẫn thấp hơn so với mức trung bình dài hạn ở các thị trường này ngoại trừ khu vực Trung Đông và Đông Á. Ở Trung và Đông Âu phí bảo hiểm phi nhân thọ giảm 15% chủ yếu là do lượng bán ra các hợp đồng ngắn hạn ở Nga giảm mạnh do không còn ưu đãi về thuế.

Tình hình lợi nhuận của các công ty bảo hiểm nhân thọ tăng trưởng rất tốt nhờ những nỗ lực cắt giảm chi phí và sự phục hồi mạnh mẽ của thị trường chứng khoán.

Dự kiến trong năm 2006, bảo hiểm nhân thọ ở các nước công nghiệp phát triển sẽ tăng trưởng khoảng 4%. Các nước đang phát triển có thể tăng trưởng tới 7% nhờ vào tăng trưởng kinh tế chung. Với quyết tâm của chính phủ nhiều nước trong việc chuyển sang chế độ hưu trí tự nguyện, triển vọng của bảo hiểm nhân thọ ở nhiều nước tỏ ra đầy hứa hẹn.

Bảo hiểm phi nhân thọ: phí không tăng nhưng lợi nhuận vẫn tốt

Doanh thu phí bảo hiểm phi nhân thọ chỉ tăng 0,6% trong

năm 2005, thấp hơn mức tăng trưởng của năm ngoái (2,4%) và thấp hơn so với trung bình 10 năm (3,2%). Thị trường bảo hiểm phi nhân thọ lớn nhất là Mỹ có doanh thu phí giảm 0,3%; Tây Âu tăng 0,6% và Nhật Bản hầu như không tăng. Các nước đang phát triển có tốc độ tăng trưởng 6%, thấp hơn so với năm trước (9,5%) và thấp hơn so với trung bình nhiều năm.

Tổn thất do thiên tai đã liên tục tăng kể từ cuối những năm 1980 cho tới nay và đạt kỷ lục mới trong năm 2005. Tổn thất về tài sản và gián đoạn kinh doanh trong năm lên tới 83 tỷ USD chủ yếu là do hậu quả của những cơn bão lớn ở Mỹ và khu vực Caribe. ở châu Âu, trận bão mùa đông Erwin và lũ lụt mùa hè đã khiến các công ty bảo hiểm phải bồi thường 4 tỷ USD, trong đó hơn một nửa trách nhiệm thuộc về nhà tái bảo hiểm.

Tình hình lợi nhuận của các công ty bảo hiểm phi nhân thọ vẫn rất tốt, lãi kinh doanh nghiệp vụ trước thuế chiếm 12% trên doanh thu phí net ở các thị trường lớn như Mỹ, Canada, Anh, Đức, Pháp và Nhật Bản.

Sau một thời gian tăng mạnh từ năm 2000 đến năm 2003, phí bảo hiểm trong năm 2006 có xu hướng chững lại. Cạnh tranh gia tăng sẽ làm giảm tỷ lệ phí và khiến cho doanh thu phí không tăng mặc dù khối lượng dịch vụ có tăng lên. Tuy nhiên, kết quả kinh doanh nghiệp vụ và tình hình lợi nhuận nói chung của các công ty vẫn rất sáng sủa. ■

(Theo Sigma 5/2006)